

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин в господарствах Херсонської області
станом на 04.09.2025**

Соняшник – збиральна стиглість. Стан посівів внаслідок ґрунтової посухи незадовільний.

Овочеві: томати посівні – зелена стиглість.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології на Херсонщині погоду останньої декади серпня визначав антициклон. В окремі дні пориви вітру досягали 16 м/с.

Максимальна температура повітря підвищувалась у найтепліші дні декади (30-31 серпня) до +35°C. З максимальною температурою +30°C та вище нараховувалось 6 днів.

Мінімальна температура повітря знижувалась у прохолоднішу ніч декади до +9°C.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +59-60°C, в нічні години охолоджувалась до +8°C.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +24-25°C.

Середній дефіцит вологості повітря склав 11 мм (норма 7 мм).

Агromетеорологічні умови протягом декади дещо пом'якшились завдяки зниженню температурного режиму та проходженню опадів. Але, враховуючи, що дощі випадали у вигляді короткочасних злив, промочування ґрунту майже не відбувалось внаслідок жорсткої ґрунтової посухи, яка тривала протягом всього весняно-літнього періоду. Запаси продуктивної вологи на зябу під сівбу озимого ріпаку на півночі області на кінець серпня знаходяться на незадовільному рівні і становлять у посівному шарі ґрунту (0-10 см) та орному шарі (0-20 см) 4 см та 6 см відповідно. Це ускладнює початок проведення сівби озимого ріпаку, середні багаторічні строки якої припадають на кінець серпня - початок вересня.

На неугіддях, неорних землях, балках, пасовищах триває парування та відкладання самицями сарани яєць у ворочки. Середня чисельність шкідника становить 0,5 екз./м², максимально - 4 екз./м². Переважають нестадні види шкідника. Чисельність італійського пруса складає 0,5 екз./м², максимально - 1 екз./м².

Продовжується слабкий літ, яйцекладка та відродження гусениць **лучного метелика** III покоління. На неугіддях інтенсивність льоту складає 0,7-1,0 екз. метеликів на 10 кроків, чисельність гусениць 0,5 екз./м².

Продовжується літ метеликів, яйцекладка відродження та харчування гусениць III покоління листогризучих совок – **бавовникової та совки гамми**. Середня чисельність метеликів на світлові пастки коливається від 1 екз./світло пастку до 3 екз./світло пастку за ніч. Гусеницями совок різних віків заселено до 30% обстежених площ просапних та овочевих культур, пошкоджено 10-15%

рослин, середня чисельність гусениць складає 0,5-1,5 екз./рослину, максимально 3,0 екз./рослину.

Продовжується літ, яйцекладка, відродження гусениць *озимої совки* II покоління. Середня чисельність метеликів на світлові пастки коливається від 1 до 2 екз. на світло пастку за ніч. Гусениці озимої совки другого покоління за чисельності 0,6 -1,0 екз. на кв. метр виявлені на парових полях, стерні злакових та просапних культурах.

Триває слабкий літ, яйцекладка та відродження гусениць II покоління *стеблового (кукурудзяного) метелика*. Гусениці пошкодили 1% рослин та 1-2% качанів, середня чисельність 0,7 гусениць/рослину, максимальна 1,0 гус./рослину. Враховуючи фізіологічний стан рослин, II покоління стеблового(кукурудзяного) метелика шкоди рослинам кукурудзи не завдасть.

Продовжується міграція *мишоподібних гризунів* із місць резервації на незорані площі озимих зернових, на просапні та овочеві культури. Чисельність гризунів на стерні зернових колосових становить 0,5 – 1 жилих колоній на 1 га. В подальшому за сприятливих погодних умов (помірних температур та вологи) кількість жилих колоній зростатиме.

Триває парування *хлібного туруна (жужелиці)*. Очікується відкладання яєць. Заселено 10% площ за середньої чисельності 0,3 екз./м², максимально – 2 екз./м².

Клоп-шкідлива черепашка перебуває в місцях зимівлі (лісосмуги), де його чисельність складає 0,3-0,6 максимально 1,0 екз./м², при заселенні 25% обстеженої площі.

У посівах кукурудзи пізніх строків посіву продовжується харчування гусениць *бавовникової та інших совок*, які за чисельності 1-2 екз. на рослину пошкодили 1-2, осередково до 10% качанів у слабкому ступені.

Спостерігається незначне поширення хвороб кукурудзи. *Пухирчасту сажку* виявлено на 3% обстежених площ посівів кукурудзи, уражено поодинокі рослини. Розвиток хвороби – 1%. *Летючу сажку* виявлено на 1% обстежених площ посівів кукурудзи, уражено поодинокі рослини. Розвиток хвороби – 1%.

Подекуди в пізніх посівах соняшнику продовжують шкодити *гусениці бавовникової, гамми та інших совок*, середня чисельність яких 1,1 екз. на рослину, максимально 2,0 екз./рослину. Вони заселили до 25% обстежуваних площ, пошкодивши до 15-20% рослин.

Суха та спекотна погода була несприятливою для розвитку та поширення хвороб. При обстеженні посівів на ураження *сірою та білою гнилями* пошкоджених рослин не виявлено. *Фомозом, септоріозом, альтернаріозом* уражено від 2% до 4% рослин, на 25% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1,5%.

На *овочевих культурах* в приватному секторі продовжується літ, яйцекладка, відродження та живлення гусениць *помідорної та бавовникової* совок III покоління. Гусениці пошкодили 1-5% плодів, середня чисельність бавовникової совки становить 1,2 екз./рослину, карадрини – 0,5 екз./рослину. *Фітофторозом* уражено до 10% рослин на 55% площ, розвиток хвороби 2%,

альтернаріозом та макроспоріозом уражено 3-5% рослин на 25% площ. На 10% площ, від 1% до 7% плодів томатів уражені **верхівковою гниллю**.

На незахищених площах **пізньої капусти** шкодять гусениці капустяної **совки** (1,0 екз/рослину), гусениці **біланів** (1,3 екз/рослину), **молей** (2-5 екз/рослину), зростає чисельність та шкідливість **попелиці**, які продовжують свій розвиток на 5%, максимально 10 % рослин.

На всіх обстежених площах капусти триває шкодочинність **білокрилки**. Заселено у середньому 5% рослин, максимально - 10% за середньої чисельності 3 екз./роsl., максимально – 7. Триває літ, відкладання яєць метеликів **капустяного та ріпакового біланів** III покоління та розпочалось відродження гусениць на рослинах капусти. У полі зору налічено 1 метелика, максимально – 2.

Повсюди огірки другого строку висіву, пізні баштанні культури (кавуни, дині) у приватному секторі хворіють на **бактеріоз, пероноспороз, антракноз**. **Бактеріозом** уражено від 1% до 3% рослин, **пероноспорозом** – до 3% рослин, **антракнозом** – до 10% рослин, на 10-35% площ. **Фузаріозним в'яненням** на баштанних культурах уражено до 3% рослин баштанних культур.

Продовжується пошкодження плодів пізніх сортів яблук гусеницями яблуневої плодожерки III покоління. Пошкоджено від 1 до 5% плодів.

У плодovих садах продовжують шкодити **плодові кліщі**. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 72% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого – 1,2 екз./лист, глодового – 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 4% листя, максимально – 10%.

Парша яблуні. Прояви хвороби виявлено на 20% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 5, розвиток хвороби – 3%.

Кокомікоз на черешні. Хворобою уражено 10% дерев, у середньому - 3% листя, максимально - 7%. Розвиток хвороби – 2%.

Плодовою гниллю уражено 1, максимально 5% плодів зерняткових та кісточкових культур.

В виноградниках продовжують шкодити гусениці **гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень)**.

Гусениці III покоління **гронової листовійки** пошкоджують виноградні насадження пізніх строків дозрівання. Шкідником заселено 3% площі, 1-2% кущів. Чисельність гусениць становить 1,0 екз. на кущ. **Виноградний зудень** заселив до 30% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимально – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі. Спостерігається передчасне засихання листя винограду, що стримує розвиток кліщів.

У занедбаних та загущених виноградних насадженнях, де не проводились обробки фунгіцидами продовжується ураження рослин **мільдю і оїдіумом**. **Мільдю** уражено 2-5%, максимально 10% кущів, до 10% листків. **Оїдіумом** уражено до 2–5%, подекуди в осередках до 10% кущів, 1–4% листя, 3-5% грон.